

Urząd Miejski w Łomiankach

<https://lomianki.pl/pl/aktualnosci/18995,Z-Lomianek-do-Columbia-Heights.html>
31.10.2024, 13:11

Z Łomianek do Columbia Heights

W tym roku obchodziliśmy 80. rocznicę zestrzelenia amerykańskiego samolotu nad Łomiankami, który niósł pomoc walczącej Warszawie podczas Powstania. Bohaterskich lotników upamiętniliśmy w Łomiankach, a równocześnie uczynili to także mieszkańcy siostrzanego miasta Columbia Heights w USA. Przyjaźń między Łomiankami a amerykańskim miastem trwa już od 33 lat.

Co roku przy pomniku amerykańskich lotników na cmentarzu wojennym w Kiełpinie społeczność miasta, przedstawiciele ambasady USA oraz władze państwowe i samorządowe oddają hołd bohaterskiej załodze. To przypomnienie o cenie, jaką ponieśli ci, którzy podjęli ryzyko, by nieść pomoc walczącej Warszawie w 1944 roku.

Bliźniaczy pomnik w USA

Także w tym roku nie zapomnieliśmy o wydarzeniach sprzed lat. W czasie gdy w Łomiankach składaliśmy kwiaty, podobna uroczystość miała miejsce w siostrzanym mieście Columbia Heights, które jest jednym z północnych przedmieść Minneapolis.

Władze amerykańskiego miasteczka odsłoniły tam pomnik upamiętniający załogę samolotu USAAF B-17 „I'll Be Seeing You”, która zginęła we wrześniu 1944 r. podczas transportu zaopatrzenia dla Powstania Warszawskiego nad Łomiankami. Monument, który znajduje się w Huset Park West jest repliką pomnika, który powstał kilka lat temu na terenie Szkoły Podstawowej w Dziekanowie Leśnym. "Siostrzany" pomnik w USA powstał dzięki współpracy Polsko-Amerykańskiego Instytutu Kultury PACIM, Instytutu Pamięci Narodowej, władz miasta Columbia Heights oraz Łomianek.

Delegacje złożyły również kwiaty na grobie sierżanta Waltera Shimshocka, lotnika polskiego pochodzenia z Minneapolis, który pełnił rolę tylnego strzelca w samolocie „I'll Be Seeing You”. Jego ciało, sprowadzone z Polski po wojnie, zostało pochowane w Columbia Heights.

Urząd Miejski reprezentowała radna Małgorzata Żebrowska-Piotrak, która w imieniu burmistrza Łomianek, Tomasza Dąbrowskiego, przekazała organizatorom oficjalne pismo oraz upominki przygotowane przez Urząd Miejski. Radna spotkała się z burmistrznią Columbia Heights, Amadą Márquez Simulą.

- Zwiedziłyśmy posterunek policji, remizę strażacką, Urząd Miejski, lokalną szkołę podstawową oraz Łomianki Park, w którym w 2021 roku posadzono drzewo z okazji 30-lecia partnerstwa naszych miast – relacjonowała Żebrowska-Piotrak po powrocie do Polski.

Zginęli, wspierając walczącą Warszawę

Tragiczne wydarzenia rozegrały się 18 września 1944 roku, kiedy Siły Powietrzne Armii Stanów

Zjednoczonych (USAAF) przeprowadziły misję wsparcia dla walczącej Warszawy. Wczesnym rankiem z angielskich lotnisk wystartowało ponad 110 bombowców Boeing B-17 „Flying Fortress”, eskortowanych przez 73 myśliwce Mustang. Samoloty miały wykonać lot zaopatrzeniowy nad objętą powstaniem Warszawę. Formacja leciała wzdłuż Bałtyku, przez Toruń i Płock, zbliżając się do stolicy. Na pokładzie zestrzelonego przez Niemców samolotu znajdowało się wówczas dziesięciu członków załogi; ośmiu zginęło, a dwóch – James Christy i Marcus Shook – trafiło do niewoli niemieckiej, z której po wojnie powrócili do USA.

Pamięć wciąż żywa

Pamięć o amerykańskich żołnierzach, którzy nieśli pomoc walczącej Warszawie, jest w Łomiankach szczególnie pielęgnowana. W Dziekanowie Leśnym znajdziemy ulicę Francisa Akinsa, jednego z poległych lotników, pochowanego na rozkaz Niemców w zbiorowej mogile. Kawałek dalej jest ulica sierżanta Władysława Szymczaka. Z kolei na murach Szkoły Podstawowej w Dziekanowie Leśnym znajduje się pamiątkowa tablica, a na placu pomnik, którego replikę utworzyli Amerykanie w swoim mieście, po wizycie w Łomiankach. W tym roku, w 80. rocznicę, w szkole został odsłonięty także mural przedstawiający zestrzelony samolot.

Jednak najbardziej znanym miejscem pamięci w naszej gminie jest Pomnik Pamięci Lotników Amerykańskich na cmentarzu wojennym w Kiełpinie.

Miasta partnerskie

Dziś Łomianki i Columbia Heights to miasta partnerskie, a historia tej przyjaźni rozpoczęła się w 1989 roku podczas wizyty rodzin poległych lotników w Łomiankach. Inicjatywę szczególnie wspierali bracia poległego lotnika, Bernard i George Szymczak. Na ich wniosek, 14 lipca 1991 roku podpisano umowę o współpracy między Łomiankami a Columbia Heights. Sekretarzem Społecznej Komisji Miast Siostrzanych Łomianki – Columbia Heights został Ryszard Szcześniak, świadek zestrzelenia samolotu niosącego pomoc walczącej Warszawie.

kj
30.10.2024

